

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/8/2017
Identifikačné číslo spisu:	7207201965
Dátum vydania rozhodnutia:	16.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7207201965.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Q., bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. Tiborom Sásfaim, advokátom, so sídlom v Ruskove, Ďurkovská č. 45, proti žalovaným 1/ I., bývajúcej v S., 2/ Z. bývajúcej v S., 3/ P. bývajúcej v S. všetci zastúpení JUDr. Zsoltom Suverom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Murgašova č. 3, 4/ B., bývajúcemu v S., o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 13 C 17/2007, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. mája 2013 sp. zn. 2 Co 314/2012-369, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 29. júna 2012 sp. zn. 13 C 17/2007 zamietol žalobu o určenie, že nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXXX pre katastrálne územie X., obec S., okres S., ako prevádzkové a obytné miestnosti súpisné č. XXXX na parcele č. XXX/XX tvorí zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a nebohého B., narodeného XX. U. XXXX., zomrelého X. R. XXXX. V ďalšom výroku tohto rozsudku súd prvej inštancie určil, že nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXXX pre katastrálne územie X., okres S., ako prevádzkové a obytné miestnosti súpisné č. XXXX na parcele č. XXX/XX tvorí podielové spoluvlastníctvo žalobkyne v podiele 1/2 z celku a žalovaných 1/ až 3/, u každej v podiele 1/6 z celku. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že o týchto bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie žalobu v časti primárneho petitu zamietol z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala, že ku vzniku stavby v právnom slova zmysle došlo po uzavretí jej manželstva s nebohým B. Súd prvej inštancie ďalej z okolností prejednávanej veci, celkového kontextu a vykonaných dôkazov dospel k záveru, že žalobkyňa a nebohý B. žili v spoločnej domácnosti, túto spoločne financovali, spoločne uzavreli dohodu o zhotovení stavby, že sa obaja podieľali na jej financovaní a zúčastňovali sa na jej výstavbe a teda predmetná stavba vznikla ich spoločnou činnosťou, a preto ju obaja nadobudli do podielového spoluvlastníctva, a to každý v podiele 1/2 z celku. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie určil, že predmetná nehnuteľnosť tvorí podielové spoluvlastníctvo žalobkyne (v

podiele 1/2 k celku) a žalovaných 1/ až 3/ (u každej vo veľkosti 1/6 k celku), na ktoré ich právny predchodca - nebohý B. počas svojho života previedol svoj podiel vo veľkosti 1/2 k celku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti napadli odvolaním žalované 1/, 2/ a 3/ a žalobkyňa podala odvolanie proti tomuto rozhodnutiu vo výroku, ktorým bola jej žaloba zamietnutá.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 23. mája 2013 sp. zn. 2 Co 314/2012-369 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Odvolací súd skonštatoval, že súd prvého stupňa vec správne rozhodol, úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa taktiež v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalované 1/, 2/ a 3/ dovolanie. Žalované 1/, 2/ a 3/ navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o určení, že sporná nehnuteľnosť tvorí podielové spoluvlastníctvo žalobkyne v podiele 1/2 z celku a žalovaných 1/ až 3/, u každej v podieloch po 1/6 z celku, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Svoj mimoriadny opravný prostriedok podľa jeho obsahu odôvodnili poukazom na nedostatočné, nepresvedčivé a nezrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, čím bolo porušené ich právo na rovnosť v konaní a tak odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa žalovaných 1/, 2/ a 3/ aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za vadu, ktorá zakladá prípustnosť a zároveň aj dôvodnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O.s.p. Podľa názoru žalovaných 1/, 2/ a 3/ všeobecné súdy svojím postupom porušili tzv. princíp rovnosti zbraní, resp. ich právo na rovnosť v súdnom konaní tým, že výpoveď žalobkyne a jej synov považovali za vierohodné a pre rozhodnutie podstatné, pričom výpovede žalovaných 1/, 2/ a 3/ svedčiacie v ich prospech nevyhodnotili, resp. tieto bez ďalšieho považovali za účelové. Žalované 1/, 2/ a 3/ taktiež uviedli, že na základe vykonaného dokazovania, resp. hodnotenia dôkazov dospeli súdy k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež vec nesprávne právne posúdili.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení uviedla, že dovolanie považuje za neprípustné a nedôvodné a navrhla, aby súd dovolanie odmietol, prípadne zamietol a zaviazal žalované na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolanie bolo podané 28. júna 2013. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) žalované 1/, 2/ a 3/, v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpené advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.). Stručné odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) je uvedené v nasledovných bodoch.

7. Podľa právneho stavu v čase podania dovolania bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p.

8. Dovolanie žalovaných 1/, 2/ a 3/ smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O.s.p. prípustné. Dovolanie žalovaných 1/, 2/ a 3/ teda v zmysle § 238 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

9. V danej veci by dovolanie bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Žalované 1/, 2/ a 3/ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

10. Žalované 1/, 2/ a 3/ namietali vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

11. Žalované 1/, 2/ a 3/ vyvodzovali procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je podľa ich názoru nedostatočné, nepresvedčivé a nezrozumiteľné.

12. V súvislosti s uvedenou námietkou žalovaných 1/, 2/ a 3/ je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmatelnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

13. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

14. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje podrobné vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie (tak ako aj v posudzovanej veci), stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

15. Žalované 1/, 2/ a 3/ v dovolaní namietali jednostranné hodnotenie dôkazov zo strany súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu (súdy údajne pri svojom rozhodovaní brali do úvahy iba dôkazy svedčiace v prospech žalobkyne), pričom týmto postupom dospeli súdy v prejednávanej veci k nesprávnym skutkovým zisteniam.

16. Pokiaľ ide o námietku dovolateľiek spochybňujúcu správnosť vyhodnotenia dôkazov a správnosť a úplnosť zistenia skutkového stavu veci najvyšší súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

17. Dovolateľky z hľadiska obsahového v dovolaní namietali, že rozhodnutia súdov nižších inštancií spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. V tejto súvislosti najvyšší súd konštatuje, že nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (pozri tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

18. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovaných 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku odvolacieho súdu nebolo podľa § 238 O.s.p. prípustné a neboli zistené ani podmienky prípustnosti podľa § 237 O.s.p. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaných 1/, 2/ a 3/ ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.